

OB UPOKOJITVI PROF. DR. ANDREJA POGAČNIKA

Mojca Foški, Alma Zavodnik Lamovšek

V sredini novembra je Katedra za prostorsko planiranje (KPP) Fakultete za gradbeništvo in geodezijo počastila osebnost in delo prof. Andreja Pogačnika z dogodkom ob njegovi upokojitvi. Slavnosti, ki je potekala 14. 11. 2012 v Grand hotelu Union, se je udeležilo več kot sto vidnih predstavnikov različnih strok, dejavnosti in generacij. Poleg zanimivega predavanja jubilanta je bila to tudi priložnost za zahvalo prof. Pogačniku za njegov bogat znanstveno-raziskovalni opus ter povabilo, da še naprej dejavno deluje v prostorskem načrtovanju. Raznovrstni profil udeležencev s številnih delovnih in znanstvenih področij ter preplet generacij sta pričala, kako velik pečat je prof. Pogačnik pustil v strokovnem in družbenem okolju.

Dogodek je bil razdeljen na tri sklope. Pozdravnemu nagovoru predstojnice KPP doc. dr. Alme Zavodnik Lamovšek je sledil nagovor dekana UL FGG prof. dr. Matjaža Mikoša. Zahvalne in spodbudne besede sta izrekla tudi predstavnik Zveze geodetov Slovenije mag. Jurij Režek ter predstavnik Oddelka za geografijo na Filozofski fakulteti UL doc. dr. Simon Kušar.

Sledilo je javno predavanje z naslovom Prostorsko načrtovalska kompozicija, v katerem je jubilant obravnaval aktualne razmere na področju prostorskega načrtovanja. Posvetil se je načrtovalski kompoziciji ter v dobri uri orisal številne možnosti za ustvarjanje raznolike prostorske kompozicije mrežno prepletenih rab prostora. Z zanimivimi primeri iz tujine, ki jih je profesor nabral kar na svojih številnih potovanjih, je slikovito prikazal možnosti za prepletanje dejavnosti, ne glede na to, ali gre za turistična, industrijska, stanovanjska ali vaška območja.

Nato je sledila javna razprava, katere uvodničarji so bili dr. Ilka Čerpes, docentka na fakulteti za arhitekturo UL ter asistentka prof. Pogačnika do leta 1997, Jože Novak, predsednik uprave

Slika 1: Jubilant v prisotnosti dekana UL FGG, prof. dr. Matjaža Mikoša

Slika 2: Poln avditorij Rdeče dvorane GH Union

IMOS holdinga in študent IPŠPUP, ter mag. Miran Gajšek, njegov magistrant ter vodja oddelka urejanja prostora mestne občine Ljubljana.

Vsak je na kratko orisal prispevek prof. Pogačnika k njegovemu strokovnemu delu ter videnje in pomen dela in osebnosti prof. Pogačnika v družbenem življenju, čemur je sledila razprava, v katero se je vključila javnost. Pisan avditorij je izrazil podporo liku in delu prof. Pogačnika ter predvsem iz sedanjega zornega kota poudaril pomen interdisciplinarnega študija prostorskega planiranja za izobraževanje strokovnjakov na področju prostorskega planiranja.

Enourni razpravi je sledilo prijetno druženje, med katerim so se v sproščenem pogovoru in prijetnem ozračju vrstile zgodbe in anekdote preteklih desetletij ter odpirale razprave o resnih zagatah in vlogi prostorskega načrtovanja v današnji družbi.

Ob tej priložnosti želimo na kratko predstaviti tudi življenje in delo prof. Pogačnika.

Andrej Pogačnik je bil rojen leta 1944 v Ljubljani in je po maturi na klasični gimnaziji študiral na Oddelku za arhitekturo FAGG Univerze v Ljubljani. Leta 1968 je diplomiral pri prof. Ravnikarju z nalogo Urbanizem Kliničnega centra v Sarajevu (kot natečajni projekt; delo je bilo nagrajeno). V tem letu je tudi delal kot projektant na Ljubljanskem urbanističnem zavodu, leta 1969 pa je služil vojaški rok. V letih 1970–1971 je kot Fulbrightov štipendist študiral na pennsylvanijski univerzi v Philadelphiji, kjer je opravljal izpite pri tako slavni profesorjih, kot sta Ian McHarg in Edmund Bacon. Magistriral je v studiu Louisa Kahna in leta 1971 dosegel naziv magistra arhitekture, ki ga je ljubljanska univerza nostrificirala. Med študijem je delal kot pridruženi arhitekt pri prof. Massari z več projektantskimi in urbanističnimi nalogami, med drugim za regionalni plan otoka Curaçao. Dosegel je položaj solastnika podjetja.

Od takrat je šla njegova akademska kariera strmo navzgor, saj je bil že konec leta 1972 izvoljen v naziv asistenta na geodetsko-komunalnem oddelku FAGG Univerze v Ljubljani pri prof. Sedlarju, takoj naslednje leto pa se je redno zaposlil na UL FAGG in ostal zvest matični fakulteti vse do upokojitve. Leta 1974 je na Univerzi v Ljubljani dosegel akademsko stopnjo doktorja znanosti. Doktoriral je s področja urbanizma. V letu 1975 je bil habilitiran kot docent za področje prostorskega planiranja, naslednje leto sprejet na mesto univerzitetnega učitelja za predmet urbanistično planiranje ter leta 1981 izvoljen v naziv izredni profesor za predmete urbanističnega in prostorskega planiranja.

Leta 1975 se je izpopolnjeval v Unescovem centru v Enschedeju (Nizozemska) s področja regionalnega planiranja in je sedaj regionalni izvedenec pri Unescu.

Od leta 1975 je bil predstojnik Katedre za prostorsko planiranje ter predstojnik interdisciplinarnega podiplomskega študija prostorskega in urbanističnega planiranja (IPŠPUP). Bil je tudi med pobudniki za ustanovitev in prvi predstojnik univerzitetnega podiplomskega študija varstva okolja. Po bolonjski prenovi študijskih programov je bil koordinator na doktorskem študiju grajenega okolja na UL FGK za področje načrtovanja prostora.

Kot nekdanji Fulbrightov štipendist je bil prvi in dolgoletni predsednik slovenskega kluba Fulbrightovih štipendistov.

Raziskovalno in strokovno je deloval na področjih prostorskega načrtovanja, regionalnega planiranja,

urbanizma in urbanističnega oblikovanja. Njegova dejavna vloga tako v pedagoškem procesu na UL FGG kot v strokovnem in družbenem življenju pa se bo nadaljevala tudi v tretjem življenjskem obdobju. Je stalni sodni izvedenec za urbanizem in okoljevarstveno stroko.

Napisal je več učbenikov in znanstvenih monografij, med drugim prvi slovenski urbanistični učbenik in prvo zgodovino slovenskega urbanizma, ki so ju in ju še vedno uporabljajo generacije študentov. Med knjigami, ki so prava zakladnica znanja, pa naj izpostavimo predvsem obdobje zadnjih deset let, ko so nastala dela: *Urejanje prostora za tretje tisočletje* (znanstvena monografija, 2000); *Kako izdelamo prostorske načrte* (učbenik, 2006); *Prostorsko načrtovanje turizma* (znanstvena monografija, 2008). *Ker pišoča roka ne počiva rada*, nastaja nova monografija, katere izid lahko pričakujemo letos. Bogat je tudi opus strokovnega dela, saj je izdelal urbanistične načrte za Sežano, Postojno, Logatec, Litijo, Hrastnik, Novo Gorico, več prostorskih planov za slovenske občine in regije ter številne raziskave na področjih urbanistike in regionalnega planiranja. Sodeloval je pri snovanju vseh zakonov iz urbanizma od 80. let naprej in pri prostorskem planu države.

Bil je predsednik matične sekcije prostorskih načrtovalcev pri Zbornici za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS) in je dejaven član Društva urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije (DUPPS), v katerem predseduje žiriji za izbor projektov, ECTP ter Fabianijevo nagrado.

Od mednarodnih dejavnosti navajamo v letu 1981 mesto podpredsednika mednarodne zveze za vzgojo urbanistov in planerjev AIFPAUR-IAUREE, akreditirane pri Unescu in s sedežem v Parizu, ter funkcijo predstavnika Slovenije v Zvezi evropskih visokih šol za planiranje AESOP.

Za življenjsko delo je prejel tudi platinasti svinčnik Zbornice za arhitekturo in prostor (2009) ter Fabianijevo nagrado za prostorsko načrtovanje (2006).

Slika 3: Čestitke jubilarntu tudi s strani predsednika Zveze geodetov Slovenije, mag. Jurija Režka

Slika 4: Prof. Pogačnik med svojim javnim predavanjem

mag. Mojca Foški

UL FGG, Katedra za prostorsko planiranje
e-pošta: mfoski@fgg.uni-lj.si

dr. Alma Zavodnik Lamovšek

UL FGG, Katedra za prostorsko planiranje
e-pošta: alma.zavodnik@fgg.uni-lj.si

foto: arhiv KPP